

UŽITNÝ VZOR

(11) Číslo dokumentu:

13401

(13) Druh dokumentu: **U1**

(51) Int. C1⁷:

E 05 B 1/04

(19)
ČESKÁ
REPUBLIKA



ÚŘAD
PRŮMYSLOVÉHO
VLASTNICTVÍ

(21) Číslo přihlášky: **2003 - 14092**

(22) Přihlášeno: **31.03.2003**

(47) Zapsáno: **24.06.2003**

(73) Majitel :

MOTYKOVÁ Dana, Ropice, CZ;

(72) Původce :

Motyka Eduard Ing., Ropice, CZ;

(74) Zástupce:

Michálek Zdeněk Ing., 28. října 150, Ostrava, 70200;

(54) Název užitého vzoru:

Klika, zejména pro otevírání a zavírání oken a dveří

CZ 13401 U1

Klika, zejména pro otevírání a zavírání oken a dveří

Oblast techniky

Technické řešení se týká kliky, zejména pro otevírání a zavírání oken a dveří.

Dosavadní stav techniky

5 Z dosavadního stavu techniky jsou známy různé kliky pro otevírání a zavírání oken a dveří. Většinou mají povrch z obecných kovových materiálů, z plastických hmot nebo porcelánu, popř. jejich kombinace. Při užití klik z těchto materiálů na dřevěná okna nebo dveře, působí tyto kliky neesteticky, studeně. Také dotek ruky při manipulaci s nimi vyvolává málo příjemné pocity, jedním z nich je chlad. To je umocněno zvláště u kovových klik doprovodným nepříjemným pachem, který ulpívá na ruku.

10 Je známa i dřevěná klika, jejíž pravoúhle situovaná rukojeť se skládá ze dvou soustružených dřevěných dílů. V obou dřevěných dílech jsou v podélné ose vyvrtány nebo vyfrézovány přímé otvory, do nichž jsou vlepeny přímé kovové výztuhy. Oba díly rukojeti jsou pak spojeny v ohybu kliky nasunutím, vlepením, popř. zašroubováním jednoho dřevěného dílu do otvoru v druhém dílu tak, že se zasunou do sebe i výztuhy a zvnějšku spoje je patrné pouze dřevo obou dílů. Nevýhodou tohoto řešení je jednoduchý, neestetický, pravoúhlý tvar rukojeti kliky, nemožnost realizovat zaoblenější - složitější tvar rukojeti, který by byl bližší ergonomii lidské ruky.

20 Konečně je známa i klika a štítek dveří, podle českého užitného vzoru č. 5509, jehož podstata spočívá v tom, že klika i štítek jsou vytvořeny z vrstvy dřevěných dýh, vzájemně slepených lepidlem a pevně slisovaných, přičemž na klíce jsou dýhy položeny ve směru zahnuté osy kliky a svou plochou kolmo k pomyslné rovině, tvořené zahnutou osou kliky a na štítku je vrstva dýh položena rovnoběžně s plochou štítku. Ke spojení kliky se zámkem dveří je vytvořen na konci kliky ve směru k zámku kovový nákrůžek, s výhodou z mosazi, s klikou pevně spojený.

25 Nevýhodou tohoto řešení je zejména výrobní složitost a rovněž nekompaktnost a nehomogenita povrchu kliky - proti čistému povrchu ze dřeva je zde na 2 až 3 cm povrchu z dýh až 39 vrstev lepidla. Další nevýhodou tohoto řešení je, že zaniká přirozená struktura a kresba dřeva na povrchu kliky.

Podstata technického řešení

30 Uvedené nevýhody odstraňuje klika, zejména pro otevírání a zavírání oken a dveří, podle tohoto technického řešení, jehož podstata spočívá v tom, že rukojeť kliky je vytvořena jako podélně dělené krycí pouzdro, provedené nejméně ze dvou dílů s dutinou, ve které je uložena výztuha. Dělicí rovina podélně děleného krycího pouzdra je vedena v některém místě rukojeti souběžně s osou kliky nebo v ose kliky, přičemž rukojeť je vyrobena ze dřeva a výztuha je kovová. Výztuha má libovolný průřez a na vnějším konci může být opatřena otvorem pro čtyřhran nebo vysunutým čtyřhranem, kterým klika ovládá kování okna nebo dveří. Výztuha může být prodloužená až do podélné části rukojeti a je pak zahnutá, většinou podle osy kliky. V místě, kde dochází ke styku rukojeti kliky s dveřním nebo okenním štítkem může být umístěn vodící kroužek, který může být součástí prodloužené výztuhy. Do spoje krycího pouzdra může být vložena alespoň jedna fasetka, která může být součástí výztuhy, čímž se vytvoří na povrchu kliky viditelný podélný vlys.

40 Uložení výztuhy do rukojeti je umožněno tím, že rukojeť je vytvořena jako podélně dělené krycí pouzdro, ve kterém je vytvořena dutina. Aby bylo možné výztuhu do pouzdra vložit, je výhodné, aby dřevěné krycí pouzdro bylo děleno na dva díly dělicí rovinou, vedenou v některém místě rukojeti souběžně s osou kliky, nejvýhodněji však v ose kliky.

Pro dosažení požadované pevnosti kliky je s výhodou použita výztuha v rukojeti, která je prodloužená až do podélné části rukojeti a je pak zahnutá, většinou podle osy kliky, kdy má tvar podobný velkému písmenu L.

- 5 Popsaná konstrukce kliky a výztuhy umožňuje, aby rukojeť, vytvořená jako podélně dělené pouzdro, byla vyrobena ze dřeva a výztuha uložená v dutině byla vyrobena z kovu.

Na konci kliky, v místě styku kliky s kováním okna nebo dveří může být výztuha s výhodou opatřena otvorem pro čtyřhran nebo vysunutým čtyřhranem, kterým klika ovládá kování okna nebo dveří.

- 10 Je vhodné, aby v místě, kde dochází ke styku rukojeti s dveřním nebo okenním štítkem byl na klíče umístěn vodící kroužek, který slouží jako radiální vedení kliky. Výhodou je, že může být součástí výztuhy.

Stykové plochy podélně děleného krycího pouzdra je možné k sobě spojit přes fasetku, výhodou je, že fasetka může být součástí výztuhy. Fasetka pak vytvoří na povrchu rukojeti viditelný podélný vlys.

- 15 Kladem celého technického řešení je, že dřevěná rukojeť, vytvořená nejméně ze dvou dílů podélně kolem kovové výztuhy, umožňuje umístit do dřevěného pouzdra jakkoliv zahnutý tvar výztuhy a tím vytvořit i náročný a přitom kompaktní tvar pouzdra, tedy i rukojeti kliky, při zachování všech výhodných vlastností celistvého dřevěného povrchu a pevnosti kliky.

- 20 Kreativita provedení nejen co do tvaru, ale i co do možnosti barevného přizpůsobení ve vztahu k barevnému řešení dveří či oken, zejména pokud jsou rovněž provedeny ze dřeva umožňuje této klíče opravdu široké uplatnění.

Dalším kladem při použití této kliky s dřevěnou rukojetí je nezaměnitelný pocit kontaktu s živým materiálem - dřevem, které je na dotek příjemně teplé.

Přehled obrázků na výkresech

- 25 Na obr. 1 v šikmém pohledu je schematicky zobrazeno technické řešení kliky, kde jsou stykové plochy děleného krycího pouzdra k sobě spojeny přímo bez fasetky a výztuha je na vnějším konci opatřena vodícím kroužkem a otvorem pro čtyřhran. Řez B-B je veden dělicí rovinou krycího pouzdra kliky, řez A-A je veden příčně přes krycí pouzdro a výztuhu.

- 30 Na obr. 2 v šikmém pohledu je schematicky zobrazeno technické řešení kliky, kde jsou stykové plochy podélně děleného krycího pouzdra rukojeti k sobě spojeny přes fasetku, která je součástí výztuhy a výztuha je na konci opatřena vodícím kroužkem a vysunutým čtyřhranem. Řez A-A je veden příčně přes krycí pouzdro a výztuhu s fasetkou.

Příklady provedení technického řešení

Příklad 1

- 35 Jedná se o technické řešení kliky, zejména pro otevírání a zavírání oken a dveří. Klika se skládá z dřevěné rukojeti 1, která je vytvořena jako podélně dělené krycí pouzdro, provedené nejméně ze dvou dílů 1.1 a 1.2 s dutinou 5. Dělicí rovina 4 je vedena v ose 3 kliky. V dutině 5 je uložena kovová výztuha 2, libovolného průřezu, která je prodloužená až do podélné části 6 rukojeti 1 a zahnutá podle osy 3 kliky. Na vnějším konci 7 je výztuha opatřena otvorem pro čtyřhran 2.1 a vodícím kroužkem 2.3. Stykové plochy děleného krycího pouzdra rukojeti 1 jsou k sobě spojeny přímo bez fasetky. Takto vytvořená dřevěná rukojeť 1 působí celistvě, spoj podélného dělení není zřetelný, viditelná léta ve dřevě vytváří se spojením strukturální obrazec.
- 40

Příklad 2

Jedná se o technické řešení kliky, zejména pro otevírání a zavírání oken a dveří. Klika se skládá z dřevěné rukojeti 1, která je vytvořena jako podélně dělené krycí pouzdro, provedené nejméně ze dvou dílů 1.1 a 1.2 s dutinou 5. Dělicí rovina 4 je vedena v ose 3 kliky. V dutině 5 je uložena kovová výztuha 2, libovolného průřezu, která je prodloužená až do podélné části 6 rukojeti 1 a je zahnutá jako osa 3 kliky. Na vnějším konci 7 je výztuha opatřena vysunutým čtyřhranem 2.2 a vodícím kroužkem 2.3. Stykové plochy děleného krycího pouzdra rukojeti 1 jsou k sobě spojeny přes fasetku 2.4. Takto vytvořená dřevěná rukojeť 1 působí jako dělená, na povrchu rukojeti 1 se vytvoří viditelný podélný vlys 8.

10 Průmyslová využitelnost

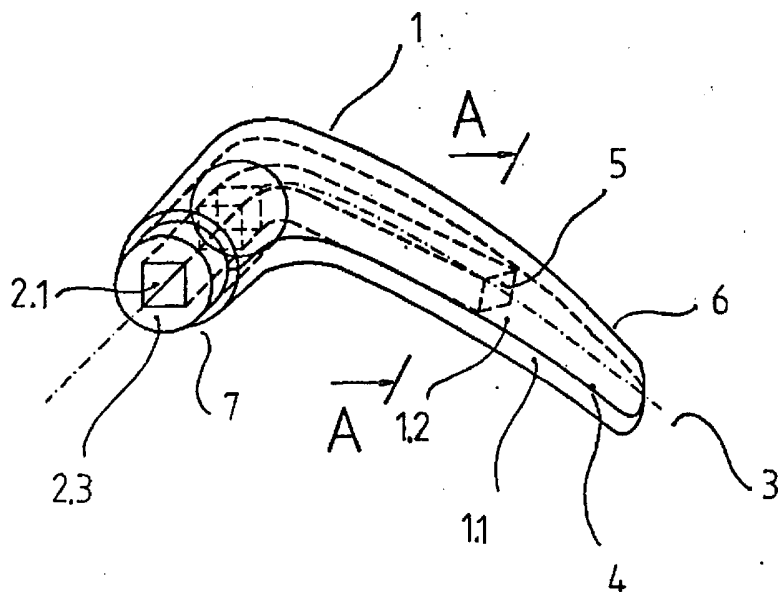
Technické řešení se neomezuje pouze na znázorněný příklad konkrétního provedení, ale vzhledem k možné variabilitě tvaru a vzhledu dřevěné rukojeti, může být využito v různých tvarech a v různých povrchových úpravách jak v interiérech, ať už na oknech nebo dveřích se zvláštním poukazem na moderní trendy návratu k přírodním materiálům, tak v exteriérech jako "teplá" klika - např. na brance dřevěného plotu nebo vstupních dveřích budovy

N Á R O K Y N A O C H R A N U

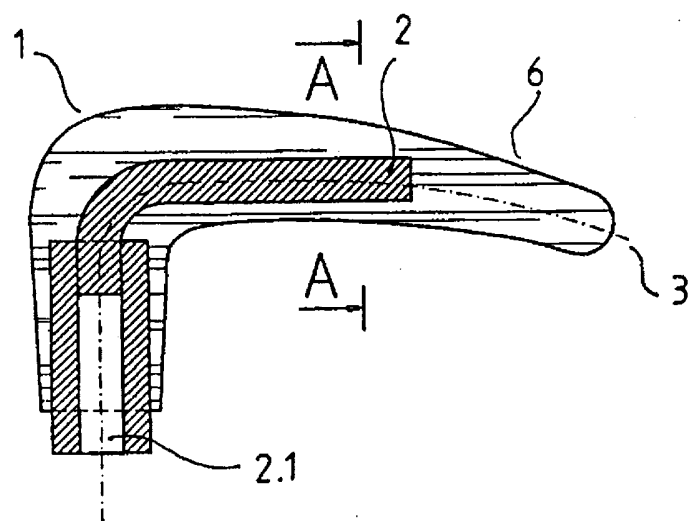
1. Klika, zejména pro otevírání a zavírání oken a dveří, **vyznačující se tím**, že sestává z rukojeti (1) vytvořené jako podélně dělené krycí pouzdro s dutinou (5), ve které je uložena výztuha (2).
- 20 2. Klika podle nároku 1, **vyznačující se tím**, že rukojeť (1) vytvořená jako podélně dělené krycí pouzdro s dutinou (5) je dělená nejméně na dva díly (1.1) a (1.2) nejméně jednou dělicí rovinou (4).
3. Klika podle nároků 1 a 2, **vyznačující se tím**, že dělicí rovina (4) je vedena v některém místě rukojeti (1) souběžně s osou (3) kliky nebo v ose (3) kliky.
- 25 4. Klika podle nároků 1, 2 a 3, **vyznačující se tím**, že rukojeť (1) vytvořená jako podélně dělené krycí pouzdro s dutinou (5) je vyrobena ze dřeva a výztuha (2), uložená v dutině (5) krycího pouzdra rukojeti (1), je kovová.
5. Klika podle nároků 1 až 4, **vyznačující se tím**, že výztuha (2) má libovolný průřez a na vnějším konci (7) je opatřena otvorem pro čtyřhran (2.1) nebo vysunutým čtyřhranem (2.2).
- 30 6. Klika podle nároků 1 až 5, **vyznačující se tím**, že výztuha (2) je prodloužená až do podélné části rukojeti (6) a je zahnutá, většinou podle osy (3) kliky.
7. Klika podle nároků 1 až 5, **vyznačující se tím**, že v místě styku rukojeti (1) kliky s dveřním nebo okenním štítkem je umístěn vodící kroužek (2.3), který je součástí výztuhy (2).
- 35 8. Klika podle nároků 1 až 6, **vyznačující se tím**, že stykové plochy podélně děleného krycího pouzdra rukojeti (1) jsou k sobě spojeny přes fasetku (2.4), která je součástí výztuhy (2), čímž je na povrchu rukojeti vytvořen viditelný podélný vlys (8).

2 výkresy

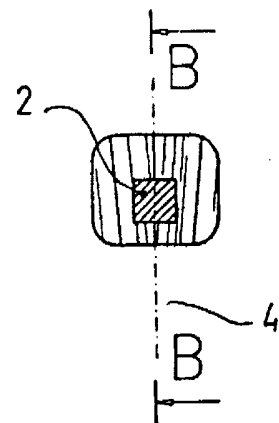
Obr.1



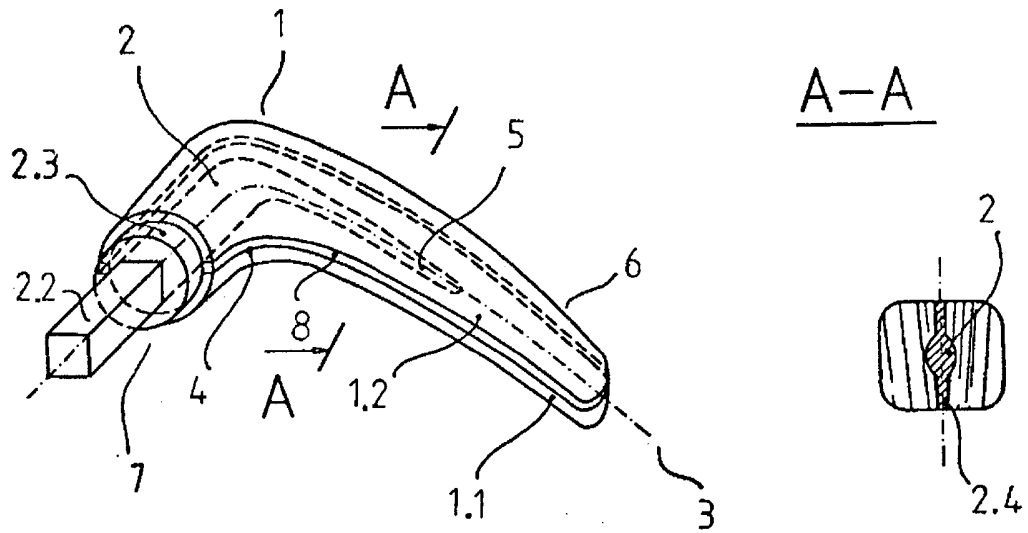
B-B



A-A



Obr.2



Konec dokumentu